

Õiguskantsler

Hr Kermo Päll
Harku ja Murru Vangla
harkujamurruv.info@just.ee

Teie nr

Meie 27.10.2015 nr 7-4/151184/1504721

Ettepanek õigusrikkumise kõrvaldamiseks Saadetise väljastamine

Austatud härra direktor

Õiguskantsleri poole pöördus [ ]. Avaldaja palus kontrollida Harku ja Murru Vangla Harku vangistusosakonna tegevust talle adresseeritud saadetise väljastamisest keeldumisel.

Kogutud materjalidest ja kehtivatest õigusaktidest järeldub, et vangla rikkus avaldaja õigusi. Seoses sellega teen ettepaneku väljastada viivitamatult avaldajale saabunud saadetis.

Seisukoht kujunes järgmiselt.

1. 04.09.2015 saabus avaldajale saadetis. Saadetisel puudus saatja täpne aadress. Küll aga nähtus, et see oli saadetud Ühendkuningriigist. Saadetise mõõtmed on 350×250×70mm.
2. Saadetise mõõtmed ületavad vangla hinnangul maksikirjale kehtestatud parameetreid. Seetõttu käsitles vangla saadetist postipakina. Kuna kinnipeetaval pole õigust pakke saada, ei väljastanud vangla saadetist avaldajale.
3. Kinnipeetava kirjavahetuse piiramine seeläbi, et vangla ei väljasta talle saabunud saadetist, riivab eeskätt kinnipeetava [PS](#) §-s 26 sätestatud õigust perekonna- ja eraelu puutumatusele. Niisamuti on isiku õigus võtta vastu talle saadetud korrespondentsi hõlmatud [PS](#) §-s 19 sätestatud üldise vabadusõigusega.¹
4. [VangS](#) § 28 järgi on kinnipeetaval õigus sh kirjavahetusele. [VangS](#) § 98 järgi on vahistatul lubatud saada pakke. [VangS](#) ega [VSkE](#) ei sisalda kinnipeetava õigust saada pakke. Seega on kinnipeetaval võimalik pidada kirjavahetust saates ja saades kirju.

---

¹ Vt ka [RKPKJ 25.09.2009 otsus asjas nr 3-4-1-3-09](#).
[EIK 14.04.2015 otsus Çalan ja teised vs Türgi](#).

5. Kuivõrd [vangistusseadus](#) kirja mõistet ei defineeri, tuleb selles osas lähtuda [postiseaduses](#) sätestatust. [PostiS](#) § 4 lg 2 kohaselt on kirisaadetis postiteenuse osutajale edastamiseks üleantud adresseeritud ning nõuetekohaselt pakitud ese või esemed. Kirisaadetis on näiteks kiri, trükis ja pisipakk. [PostiS](#) § 5 lg 2 järgi võib kirisaadetis olla kaaluga kuni 2 kilogrammi.

6. [Postiseaduses](#) sätestatud täpsustab AS Eesti Post juhatuse kinnitanud „[AS Eesti Post universaalse postiteenuse tüüptingimused](#)“. Tüüptingimuste p 11 nimetab kirisaadetiste liikideks standardkirja ja maksikirja. Standardkiri on kuni 250g kaaluga, maksikiri kuni 2kg kaaluga saadetis.

7. Tüüptingimuste p 11.4 eristab riigisisest ja rahvusvahelist maksikirja. Riigisisene maksikiri tähendab tüüptingimuste p 1.1 järgi Eesti Vabariigi piires saatjalt saajale edastatavat maksikirja. Rahvusvaheline maksikiri tähendab Eesti Vabariigist välisriikidesse saadetavat ja välisriikidest Eesti Vabariiki saabuvat maksikirja.

8. Tüüptingimuste p 11.4.3 järgi on riigisisese maksikirja:

- maksimaalne kaal – kuni 2000 g;
- minimaalsed mõõtmed – 90×140 mm (pikkus, laius) või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 170 mm; pikim mõõt 100 mm;
- maksimaalsed mõõtmed – 230×330×20 mm (pikkus, laius, paksus).

9. Maksimaalse kaalu või mõõtmete ületamisel loetakse saadetis tüüptingimuste p 11.4.4 kohaselt postipakiks.

10. Tüüptingimuste p 11.4.5 järgi on rahvusvahelise maksikirja:

- maksimaalne kaal – kuni 2000 g;
- minimaalsed mõõtmed – 90×140 mm (pikkus, laius) või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 170 mm; pikim mõõt 100 mm;
- maksimaalsed mõõtmed – pikkus, laius, kõrgus kokku 900 mm; pikima külje mõõt 600 mm või rulli keeratuna pikkuse ja kahekordse läbimõõdu summa 1040 mm, pikim mõõt 900 mm.

11. Maksimaalse kaalu või mõõtmete ületamisel loetakse saadetis tüüptingimuste p 11.4.6 kohaselt postipakiks.

12. Avaldajale saabus saadetis Ühendkuningriigist. Saadetise mõõtmed on 350×250×70mm (kokku 670mm). Mõõtmed vastavad tüüptingimuste punktis 11.4.5 sätestatud parameetritele. Seega on tegemist rahvusvahelise maksikirjaga. Olukorras, kus tegemist oleks riigisisese saadetisega, ületaksid selle mõõtmed tüüptingimuste punktis 11.4.3 ette nähtud nõudeid. Sel juhul tulnuks saadetist tõepoolest käsitleda postipakina.

13. Leian, et vangla lähtus avaldajale adresseeritud saadetise postipakina kvalifitseerimisel ekslikult riigisisesele maksikirjale kehtestatud nõuetest. Eksimuse tulemusena jäeti saadetis avaldajale väljastamata, millega rikuti avaldaja õigusi.

14. Teen ettepaneku viivitamatult väljastada avaldajale saabunud maksikiri. Samuti soovitan edaspidi hoolikamalt jälgida kinnipeetavatele saabuvate saadetiste liigitamisel AS

Eesti Post juhatuse kinnitanud „[AS Eesti Post universaalse postiteenuse tüüptingimused](#)“ nõudeid.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Ksenia Žurakovskaja-Aru 693 8404
Ksenia.Zurakovskaja-Aru@oiguskantsler.ee